

Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba sa invaliditetom ("Sl. glasnik RS", br. 36/2009, stupio na snagu 23.5.2009. godine, a odredbe čl. 24. i 29. ovog zakona, koje se odnose na obavezu poslodavca za zapošljavanje određenog broja osoba sa invaliditetom, odnosno obavezu plaćanja penala, primenjuju se protekom roka od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona – znači od **24-maja 2010.godine), a u Služenom glasniku broj 33/2010 objavljen je PRAVILNIK o načinu praćenja izvršavanje obaveze zapošljavanja osoba sa invaliditetom i načinu dokazivanja izvršavanja te obaveze.**

Član 24 Zakona

Obaveza zapošljavanja, u smislu ovog zakona, jeste obaveza svakog poslodavca koji ima najmanje 20 zaposlenih da ima u radnom odnosu određeni broj osoba sa invaliditetom.

Poslodavac koji ima od 20 do 49 zaposlenih dužan je da ima u radnom odnosu jednu osobu sa invaliditetom.

Poslodavac koji ima 50 i više zaposlenih dužan je da ima u radnom odnosu najmanje dve osobe sa invaliditetom, i na svakih narednih započelih 50 zaposlenih po jednu osobu sa invaliditetom.

Član 2 Pravilnika

Pod zaposlenim licem podrazumeva se lice koje je u radnom odnosu, u skladu sa propisima o radu i kao takvo je prijavljeno nadležnim organizacijama obaveznog socijalnog osiguranja.

(uzimaju se u obzir sva lica koju su po zakonu zasnovala radni odnos: na neodređeno vreme, na određeno vreme, nepuno radno vreme, rad van sedišta poslodavca, osnivač koji je zasnovao radni odnos)

Član 25 Zakona

Novoosnovani poslodavac nema obavezu zapošljavanja iz člana 24. ovog zakona, u trajanju od 24 meseca od dana osnivanja.

Smatra se da je poslodavac izvršio svoju zakonsku obavezu ako već ima u radnom odnosu odgovarajući broj osoba sa invaliditetom.

Član 26 Zakona

Poslodavac koji učestvuje u finansiranju zarada osoba sa invaliditetom u preduzeću za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom ili socijalnom preduzeću i organizaciji oslobađa se obaveze zapošljavanja onog broja osoba sa invaliditetom čije zarade finansira.

Učešće u finansiranju zarade osobe sa invaliditetom iz stava 1. ovog člana ne može biti manje od 50% prosečne zarade u privredi Republike Srbije prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Član 27 Zakon

Poslodavac koji, u postupku javne ili druge nabavke, izvrši finansijske obaveze iz ugovora o poslovno-tehničkoj saradnji sa preduzećem za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom, kao i iz ugovora o kupovini proizvoda ili vršenju usluga tog preduzeća, izuzev obaveza nastalih u realizaciji ugovora iz oblasti trgovine na veliko - u vrednosti od 20 prosečnih zarada u privredi Republike Srbije prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike u momentu zaključenja ugovora, oslobađa se obaveze zapošljavanja jedne osobe sa invaliditetom iz člana 24. ovog zakona, za narednih 12 meseci od dana izvršenja obaveze.

Član 29 Zakona

Poslodavac koji ne zaposli osobe sa invaliditetom u skladu sa članom 24. ovog zakona plaća penale u visini trostrukog iznosa minimalne zarade utvrđene u skladu sa propisima o radu, za svaku osobu sa invaliditetom koju nije zaposlio.

Penale iz stava 1. ovog člana poslodavac je dužan da uplati na račun propisan za uplatu javnih prihoda budžeta Republike Srbije prilikom isplate zarada i naknada zarade, a najkasnije do 30. u mesecu za prethodni mesec.

Obaveza uplate penala prestaje sa mesecom u kome je poslodavac zaposlio propisan broj osoba sa invaliditetom.

(3 * 21.474,35= 64.423,05 za juni 2010 min.zarada 90/h)

Poslodavac je dužan da uplati penale na račun propisan za uplatu javnih prihoda budžeta Republike Srbije prilikom isplate zarada i naknada zarade, a najkasnije do 30. u mesecu za prethodni mesec, na račun 840-743422843-25.

Član 6 Pravilnika

Poslodavac izvršava obavezu zapošljavanja osoba sa invaliditetom i:

1) uplatom sredstava na uplatni račun budžeta Republike Srbije broj 840-745126843-22 na ime učešća u finansiranju zarada osoba sa invaliditetom zaposlenih u preduzeću za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom ili socijalnom preduzeću ili organizaciji, a koja pripadaju Budžetskom fondu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom;

Prosek RS 45.857,00 * 50% = 22.928,50 dinara za 1 invalidno lice na 840-745126843-22

OVO JE NAJPOVOLJNIJI NAČIN IZVRŠENJA OBAVEZE UKOLIKO SE NE ZAPOSLE NI JEDNO INALIDNO LICE.

2) izvršenjem finansijske obaveze iz ugovora o poslovno tehničkoj saradnji, kupovini proizvoda ili vršenju usluga sa preduzećem za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom u vrednosti od 20 prosečnih zarada u privredi Republike Srbije prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike u momentu zaključenja ugovora.

Član 7 Pravilnika

Uplatom sredstava koja pripadaju Budžetskom fondu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom u skladu sa članom 6. tačka 1) ovog pravilnika, poslodavac izvršava obavezu zapošljavanja onolikog broja osoba sa invaliditetom koliko zarada finansira, na mesečnom nivou.

Izvršenjem finansijske obaveze u skladu sa članom 6. tačka 2) ovog pravilnika poslodavac izvršava obavezu zapošljavanja za jednu osobu sa invaliditetom za narednih 12 meseci od dana izvršenja obaveze, odnosno na godišnjem nivou.

Jedna od podsticajnih mera je da poslodavac koji zaposli osobe sa invaliditetom koje se zapošljavaju pod posebnim uslovima može da ostvari pravo na refundaciju troškova prilagođavanja radnog mesta za zapošljavanje tih lica.

Druga podsticajna mera usmerena je na to da poslodavac koji zaposli na neodređeno vreme osobu sa invaliditetom bez radnog iskustva ima pravo na subvenciju zarade za tu osobu u trajanju od 12 meseci. Subvencija zarade ostvaruje se u visini minimalne zarade utvrđene u skladu sa propisima o radu.

O navedenim podsticajima za zapošljavanje odlučuje Nacionalna služba, a na osnovu zahteva poslodavca.

Odredbama Zakona propisan je rok za podnošenje zahteva od strane poslodavca. On se podnosi u roku od 30 dana od dana zasnivanja radnog odnosa sa osobom sa invaliditetom.

Bliži uslovi i merila za ostvarivanje ovog prava, biće utvrđeni opštim aktom Nacionalna službe.

Kontrolu izvršenja podataka vrši Poreska uprava prilikom podnošenja obračuna zarada na obrascu IOSI koji se podnosi kao dokaz o izvršenju obaveze. Obraza se dostavlja najkasnije do 5 u mesecu za prethodni mesec, odnosno prilikom dostavljanja OD i OPJ obrazaca.

Uporedni podaci finansijskog efekta za 1 invalida:

Zasnivanje radnog odnosa na minimalnu zaradu oko 25.000,dinara

učešće u finansiranju 50% plate oko 23.000,00 dinara

uplata preduzeću koje zapošljava invalidna lica oko 76.000,00 dinara

penali zbog nezvršenja nijedne obaveze oko 47.000,00 dinara